

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăștie“ și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului“

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România și străinătate 10 lei pe an.

A P A R E:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri moderate
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.

INVITARE LA ABONAMENT.

Bunul Econom

revistă pentru agricultură, industrie și comerț.

APARE ÎN FIECARE DUMINECA

Cea mai ieftină și totodată unica foaie românească ca organ de publicitate pentru toate reuniunile și însoțirile agronomice din țară.

Abonamentul costă:

Pe anul întreg 4 coroane
pe jumătate 2 coroane.
Pentru România 10 lei pe an.

Publică ori ce fel de articole de cuprins agronomic, industrial, economic, și cultural, sprijinește și promovează învățătura și propășirea țaranului și a fiilor lui pe terenurile aceste.

Prețul abonamentului atât e de mic și neînsemnat, încât abea să acoper speșele de editare.

Cu toate acestea dacă numărul cititorilor și al abonaților s'ar mări în propor-

FOIȚA

PORTUL ROMÂNESC.

Foaie verde colilie,
Când îmi văd puica cu iie
Cu arnici în două fețe,
Par'că-i scrisă, i-o mândrețe! —
Și cu fotă în legea ei
Numai flori și floricele,
Numai fluturi fluturei
Par'că-i cer bătut cu stele,
Par'că-i vara în toiu ei;
Iar pe vremea ernei grele
Când 'mi-o văd cu cojocel
Inflorit frumos și el, —
Crează'mi cine-o vrea să'mi crează,
Calea mi se luminează...
Dela dansa până'n zări
Numai soare-i pe cărări,
Dela mine pân' la ea
Soare-i pe poteca mea...
Și 'mi-e dragă-așa, 'mi-e dragă
Că aș da o lume 'ntreagă

ția serviciului cel face pe lângă acest preț mic, am putea îmbunătăți foaia aceasta și prin reprezentarea de icoane de tot felul.

Acesta este și scopul nostru de a o face cât se poate de folositoare și interesantă.

Ca să ajungem la aceasta avem lipsă de conlucrarea tuturor, și așa, și de sprijinirea ei prin abonamente cât mai numeroase. De aceea ne luăm voie a deschide cu 1 Ianuarie 1906 v. un *nou abonament*, rugând pe toți Onor. abonații a-si renoi abonamentul, și pe inbiții cetitori a se abona la revista noastră și a o sprijini.

Cu distincă stimă

Administrațiunea.

Stupăritul.

III.

Dacă un stup nu roiește, e semn că în acela a îmbătrânit regina și prin sburatul prea des peste celulele fagurilor, i-s'au rupt aripile de nu mai poate eși din coșniță. Când stupul roeste pentru

Pentru ochi și pentru gură,
Pentru răs și uitătură,
Pentru spor și vrednicie
Pentru toate cum le știe...
Harnică-i bat-o norocu
De n'o poate ține locu,
Toarce, țese, lucră 'n rând
De nu-i prinzi de veste când...
Și mai e și e apoi
Că ce scoate din răsboiu
Nu-i ca portu ei și nu-i
Nu-i, zău, portu nimărui;
Port pe lume omenesc
Nu-i ca portu românesc.

N. Rădulescu-Niger.

In Abbiategrasso.

de Niculae Naibă.

Novelă premiată de „Junimea Literară“

În seara de 3 Iunie, 1859, să așezară batalionul nostru de vânători Ardeleni Nr. 23 dinpreună cu brigada Hartung în Abbia-

primadată, atunci iese dotdeuna regina cea bătrână, iar în roitul de al doilea și cele următoare, ies de regulă regine de cele tinere. A lăsa ca să roiască un stup mai mult ca odată, nu prea e cu scop, fiindcă roii prea târzii de regulă rămân slabi, și ca atari apoi pier peste iarnă.

Pe timpul roitului se întâmplă uneori, că stupii singuratici rămân fără regină. Aceia trebuie apoi împreunați cu alții, dacă vom ca ei se nu piară. Dacă un stup este atăcat de albine răpitoare, coșnița aceluia trebuie mutată dela locul ei și înlocuită cu una goală, în care se pune ceva miere, ca adecă să se poată prinde mai ușor în ea albinele răpitoare.

Coșnițele cele de scânduri sau mobile, cum se mai numesc, au de regulă câte trei despărțăminte: despărțământul de clocit, care se află în partea din jos (parter) și despărțemintele de miere, cari se află în cele două etaje. Despărțământul de clocit este despărțit de cele de miere prin o gratie de drot, numită gratia lui Hannemann, prin care albinele lucrătoare pot trece, regina însă nu. În fie care despărțământ se află

tegrassn, un sat mic nu departe de Magenta. Noi câți-va ofițeri și vr'o 30 de soldați avem să rămănem în ogradă la signor Vacano, morariul din Abbiategrasso. Nici când nu-l voi uita pe signor Vacano. Parcă-l văd și acuma: cu comanacul pe-o ureche, barba stufoasă, sură și cu luleauă'n colțul gurei; toată vremea zimbește fericit, povestește întâmplări din viața lui și ne tractează cu tabac de nas dintr'o tabacheră veche de mesteacăn. Și dacă unul din noi strănută, el îi bate prețnește pe umăr, închide șiret dintr'un ochi și ne 'ntreabă la cine am gândit?

Casa morariului era o clădire mare, veche și zidită în stil șviterian; jos era moara, iară în rândul de sus locuia signor Vacano. În seara ceia el ședea pe trepte cu soția sa, signora Giulia, o femeie puțintică la trup, dar încă frumoasă la vârsta ei: să fi avut vr'o 40 de ani. El fuma rezimat c'un cot pe genunchi și privea la roata morii dus pe gânduri; ea desghioca mazăre în poală și alungă din vreme 'n vreme găinile dinaintea ei.

10 rame cu taguri, pe cari apoi albinele lucrătoare le umplu cu miere. Când fagurii sunt umpluți se scot afară și se stoarce mierea din ei. Fagurii astfel storși se așază apoi din nou în coșniță, pentru ca albinele lucrătoare se-i poată iarăși umplea.

În coșnițele de scânduri, nu pot roi albinele așa curând ca în cele de nuele, fiindcă în acelea au necurmat de lucru cu strânsul mierii. În astfel de coșniță se face apoi de regulă așa numiții roi măestriți. Roi măestriți se fac schimbând ramele cu coșnițele dela locul lor și punând în acelea sub un căpac de drot, regine din alte coșnițe, sau chiar regine astupate în celule. Lucrarea aceasta trebuie să se facă totdeauna între oarele 10—12 înainte de amiază, când albinele cele bătrâne sunt duse la lucru. Când apoi se întorc albinele lucrătoare dela câmp, află regina cea nouă, cu care în scurt timp se împretinesc, așa că aceea după 2—3 zile se poate lăsa apoi și slobodă în coșniță, iar de cumva a fost astupată în celula fagurilor, atunci îi ajută chiar și ele, ca se poată ieși afară și să-și ocupe tronul vacant.

Dacă tinăra regină nu-și află îndată după ce iese din coșniță trântori, ca se o fructifice, atunci ea depune în celulele fagurilor tot ouă de trântori și astfel stupul trebuie se piară în timpul cel mai scurt. Une-ori se întâmplă, că chiar și dintre albine unele depun ouă nefructificate, din cari apoi asemenea ies trântori. Astfel de regine false trebuie delaturate de timpuriu, dacă voim, ca stupul să nu se prăpădească. Cea mai

În ogradă ardeau focuri vioaie: soldații își ferbeau mâncarea în căldări. Prin amurgul viorii să zărea satul Abbiategrosso într-o păclă deasă; din ogeaguri iese fum, femei și fete spălau cămeși la pârâu și pe malul verde pășteau cai împedecați. Câte un sunet răsiet de goarnă să clatină deasupra satului. Nemișcată plutește secerea palidă a lunii peste valea lui Naviglio Grande și noapte adâncă înhobotează satele, ca o mână uriașă a morții. Ce acopere toate. Numai de departe dinspre Magenta să aud pârâiri de puști, ce mor și în restimpuri învie iarăși slabe tremurătoare ori tunurile bubuie înfundat. În ogradă să uită soldații spre asfințit, unde să încolăcesc flacări uriașe și ard satele, și un miros de fum greu, înăbușit, pătrunde până la noi. Ici și colo să aude zurut surd de arme: sânt coloane de marș ce-și caută posturile. Dar încetul cu încetul să face liniște, o liniște adâncă, înfiorătoare, ce prevestește o catastrofă groaznică: întocmai ca liniștea cea moartă înaintea unui orcan...

În umbră abia zăresc fața lui signor Vacano. Doamne, cum să schimbă și omul! Cum era bătrânul mai înainte și cum îi acu? Când l'am rugat mai înainte să ni îngăduie să mănăm la moară, el s'a sculat binișor în

multă și totodată și cea mai bună miere o adună albinele primăvara pe timpul înfloritului pomilor și acaților, ale căror flori conțin multă dulceață.

Stupăritul rațional, adică cel din coșnițele mobile, pe lângă aceea, că ne aduce un folos cu mult mai mare, ca cel din coșnițele de nuele, este și o ocupațiune tare plăcută, după-cum am zis și la început, pentru aceia, cari se știu ocupa cu el. De aceea nu-l putem recomanda din destul economilor noștri, ca acia dintre ei, cari au grădini și câmpuri largi în apropierea lor, să se ocupe cât mai mulți și cu acest ram lateral economic, care totdeauna le poate asigura și oare-cari venite după puțină lor osteneală, ce o au cu îngrijirea stupilor.

Cine știe carte, va avea parte.

Patria noastră numără azi 3 milioane 895 357 de bărbați cari au trecut etatea de 24 de ani, adică sunt majoreni. Dintre aceștia sunt maghiari: 2 Milioane 015,255 ori 51.7%; români 684,261 ori 17.6%; germani 450,064 ori 11.6%; slovaci 433,420 ori 11.1%; Sârbi 108,193 ori 2.7%; 84,191 ori 2.2%. Ruteni și 44,155 ori 1.1% Croați.

Din cele 3 895,357 bărbați știu ceti și scrie 2,621,737 și se împart astfel între diferitele naționalități; maghiari 1,608,707 adică 61.4%; germani 387,384 adică 14.8%; slovaci 301,944 adică 11.5%; Români 188,595 adică 7.2%; Sârbi 59,435 adică 2.5%; ruteni 11,138 adică 0.3%; Croați 31,544 adică 1.2%.*

picioare, a băgat o mână în buzunarul pantalonilor, iar cu cealaltă a luat pipa din gură, a scuipat de mai multe ori și ne-a măsurat cu privirile din creștet până în tălpi, fără să rostească o vorbă. Ochii lui negri, focoși, îi jucau mereu în cap sub sprincenile stufoase. „S'a mâniat Pământezul*), măi frate,“ zise un soldat de ai noștri. Atunci fața lui signor Vacano să lumineze de-odată și ochii cei negri deveniră blânzi de necunoscut. „Signori-s Italiani, așa-i?“ ne întreba el dându-ni mâna. „Nu, noi suntem din Ardeal!“ îi răspunsei eu italienește. Nul signori-s Italiani, dar nu vreau să spuie. Vă trădează limba. Dacă sânteți Italiani vă primesc de ce nu“ Noi am tăcut, mulțămiiți fiind cu esplicarea lui signor Vacano. Apoi își duse mâinile la gură și strigă tare de vr'o două ori: Giacomo! Giacomo! Din moară iese un servitor cu mânecele suflecate. „Giacomo adă scaune pentru signori, căci signori-s Italiani din Austria!“ Și întorcându-se către noi ni zise răsând: „Italiani numai... mai corciți.“ Noi toți câți cunoșteam limba italiană, am izbucnit în râs.

Acuma eu șed pe scaun și-l înfășor cu privirile pe signor Vacano. el își scutură luleaua de scrum și și o împle iarăși cu tabac.

*) Nimeni critecul.

Cifrele datelor acestora comparate între ele, ne vorbesc limba cea mai vie despre starea noastră înapoiată. Ele să fie un puternic îndemn atât pentru inteligență în genere, dar mai ales pentru preoți și învățătorii cari stau încontinuu contact cu tărani, și au chemarea, datorința și putința să tindă intracolo, ca în vremea cea mai scurtă tabloul acesta statistic să ia altă față

Cuvintele calde ale lui Sion adreseate poporului său în cunoscuta poezie care să stârșește cu exclamarea »cetiți scrieți românește pentru Dumnezeu«, cu toate că le-a adresat înainte de aceasta cu două vieți de om, să vede din statistica nouă atât de nefavorabilă, că au răsunit în pustie. Căci dintre 684,261 de Români, cari au trecut etatea de 24 ani, adică din cele 176% dintre toți bărbații maioreni ai patriei noastre, numai 188,595 de inși știu scrie și ceti, ceea ce pe lângă că este foarte trist, este și grozav de nefavorabil pentru împregiurările în care trăim.

În fruntea culturai și a bunei stări materiale stau totdeauna popoarele acelea, cari învață și cetesc mai mult.

Dacă am socoti din numărul arătat, câți cetesc jurnale și cărți folositoare, ne-am înspăimânta de rezultatul la care am ajunge; ear' statistica celor ce abonează și plătesc abonamentele la jurnale, trebuie să fie și mai nefavorabilă pentru starea noastră culturală.

Serate de ale meseriașilor români.

Modestă, nepretențioasă, »Reuniunea sodalilor români din Sibiu«, își urmează drumul spre înaintare și lumi-

Toată vremea-i joacă pe buză răsul cel străgăresc, care-i stă așa de bine, mai ales că are comanacul pe-o ureche și luleaua'n colțul gurii, parc'ar zice: „Pe moș Vacano nu-l înșelați cu una cu două.“ Și, ca și cum i-aș fi ghicit gândul, îl întreb așa în șagă: „Ei ce sântem noi, signore?“ — „Na apoi Italiani, din Lombardia, ori din altă parte, căci Italia-i mare, nu-i așa?“ Degiaba încercăm noi să-l încredințăm că sântem Români din Ardeal, el rămâne la vorba lui. Câte-odată acultă la vorbele soldaților, ce au aprins focuri și pregătesc mâncarea, apoi să bate cu mâna peste genunchi și zice: „Ce vă spun eu? pe Vacano nu-l înșelați.“

Vr'o doi ofițeri să duc la lătoc, ca să se spele pe față de colb și de sudoare. Soarele asfințise de mult, în vale deasupra satului plutește fumul albăstriu. O Tramontana imi răcorește obrazii arși de soare și cât de bine imi prinde răcoarea asta după un marș obositor de o zi întreagă! Dinspre grajduri vine o fată tinăă cu o doniță de lapte; fața-i îmbrodobită c'o basma albă până aproape de ochi. Un vânător ardelean o oprește și o întreabă nu știa ce. Ea stă locului și-i răspunde ceva în limba ei, de care ceilalți vânatori rād. Cine să fie fata ast

nare. Ea își împlinște frumos și fără multă oboseală munca, căci animați sunt toți factorii grupați sub stindardul ei. Joi în 30 Noemvrie n. c. Reuniunea și-a ținut a 11-a ședință literară din a. c. Oapeții au apropiat numărul de 200. Președintele *Tordășianu* binevențează numărul auditor, între cari pe domnul asesor consistorial Dr. M. E. Cristea, totodată director al despărțământului Sibiu al »Asociațiunii« căruia îi mulțamește pentru prevenirea, cu care a pus la dispoziție pentru astă sară »schiopconul« despărțământului, apoi pe dl profesor Aurel Bratu,, dibaci manuator al schiopconului, pe părintele N. Gavrea, administrator al protopopiatului Agnita, pe părintele I. Trif din Verd și T. Oprea din Țichindeal, cum și pe clericul Duma, cari au ținut să ne onoreze la ședința de față. Face mențiune despre moartea de toți regretată a colonelului Ignațiu cav. de Iacobici, fost membru al Reuniunii și mare binefăcător al săracilor noștri. Reuniunea în semn de jale, a arborat în ziua înmormântării drapelul cernit pe casă. Vorbește despre câștigul moral și material avut de Reuniune, în urma reprezentăției teatrale și a convenirii sociale, mulțamește diletanților în frunte cu regisorul D. Axente și dna Ana Axente, cum și membrilor corpului în frunte cu harnicul dirigent C. Popa. La acestea producții însemnat rol au avut și actorii trupei teatrale germane din loc, dnii G. Moga și L. Stanciu, cari au conclucrat cu atâta succes la întreprinderile noastre.

Dl Tordășianu aduce mai departe sincere mulțamite damelor și domnilor

sveltă? Uite, cum dispăre în gang. Dinspre lătocul morii vin ofițerii vorbind întreolaltă veseli și ștergându-se pe mâni cu batistele. Cum îi vede morariul, pleacă capul pe spate și strigă în sus: „Giovannina, adă un ștergar pentru signori!“ Fata de mai înainte aduce un ștergar și dă drumul în jos și dispăre în întunec. „Asta-i Giovannina, fica mea. Cât e de spărioasă!“ și-și șterge cu dosul mâinii mustețele-i țepoase. „Signori, în astă seară cinăm împreună Dute Giulia și pregătește-ne cina mai repede. Signori-s Italiani, oameni de ai noștri, Giulia!“ Signora Giulia strânse boabele de mazăre în pestelcă și urca sprintenă treptele. Vacano era vorbăreț și petrecător de-a mai mare dragul. Ni-a povestit că el nui din Abbiatgrasso, ci din Anzio, lângă mare, unde tatăl său era pescar. A fost de multe ori chiar și la Roma, când tatăl său încărcă două coșuri de pește pe un catâr și-l vindea în piață. În Auzio are neamuri multe, ba chiar și în Monte Albano. În tinerețe când a crescut mai mare, a cutreerat toată Italia, purtând negoț de jucării. Și'n Abbiatgrasso a întâlnit pe signora Giulia, o fată avută a unui morar... El tăcu și să uita spre biserica, ce să zărea departe în lumina lunii. Roata greoaie a morii nu se mai mișcă: să auzea numai

din cor, cari neuitându-și de onomastica sa în frunte cu dl Popa, i-au făcut în preșară o frumoasă serenadă.

Trecând după toate acestea la viața Reuniunilor surori din patrie, ne comunică date despre Reuniunea meseriașilor și comercianților »Andreiana« din Sebeșul-săsesc.

Aceasta Reuniune, deși înființată numai din 1898 are la activul său însemnate roade binefăcătoare pentru clasa noastră de mijloc, mulțamită hărniciei fostului ei president Zev. Mureșan și mai ales actualului president George Tătar. Reuniunea are de scop ridicarea respectivelor înaintarea morală și materială a meseriașilor și comercianților din Sebeș și jur. Mijloacele de cari se folosește sunt ședințele literare săptămânale, în cari se cetesc produsele literare potrivite și mai ales lucrări de tolos practic din sfera economică și industrială, tot în ședințe se pune deosebit pond pe calculul practic, în fine se declamează, se fac conveniri sociale etc. Reuniunea dispune de 4 fonduri cu menirea de a ajutama pe meseriași și comercianți cum și pe văduvele și orfanii lor. Ea numără 42 membri, dintre cari cismari 9 (3 măestri, 6 calfe), pantofari 6, dintre cari 3 măestri; comercianți 6, dintre care 3 cu prăvălii proprii; cojocari 9, din cari 6 măestri, franzelari (2 calfe); fauri 2 măestri; văpsitor 1 calfă, butnari 2 calfe; lăcătuș 1 calfă, rotar 1 măestru; măcelar 1 măestru; curelar 1 măestru.

(Va urma).

clipotitul apei și freamătul cipreșilor sprinteni, întunecați; adevărați copaci ai morții. De altfel era liniște și un miros frumos de reșină umplea aerul. Și cum stam noi așa tăcuți, auzim deasupra noastră vocea signorei Giulia, care ne cheamă la masă. Noi urcăm treptele până ce dăm în cerdacul învălit în viță sălbatică. În cerdac e așezată masa, de sus din tavan atârână lampa. Ce fericită idee de a cina în cerdac, unde-i așa de răcoros, și unde Tramontana să joacă cu frunzele! Eu stau față'n față cu Giovannina și-i privesc gropița din barbă, ochii, ciudații ochii și buzele ce par tăiete cu'n pumnal. Ea ține privirile pironite'n pământ și rar când rostește câte o vorbă. Ochii! Bată-i pârda!nicul ochi, că-s prea neastâmpărați când îi rădica în sus. Când rād, când devin serioși, nevoie mare, însă așa de comic că maică mă pălește rāsul. Ciudață fată! Un Ardelean povestește de țeara noastră, despre Români și traiul lor; iară signore Vacano ascultă cu luare aminte, le crede pe toate, afară de punctul unde-i vorba că sântem Români, și de bucurie îi șoptește lui Giacomo la ureche să aducă vin de Genzano. Hm! Iară mo furat Giovaninna cu privirea. Eu o întreb de a fost la Roma. Ea îmi spune că da; apoi îmi povestește cum a călătorit cu

COMUNICAȚIUNI

Dela

„Reuniunea de agricultură din c. Timiș“.

Adunarea generală a societății economice din Csernegyhaza.

Societatea economică din Csernegyhaza și-a ținut în 4 Decemvrie st. n. adunarea sa generală de toamnă sub presiul președintelui societății a domnului preot greco-oriental din loc *Nicolae Micluția*. La adunare s'au prezentat cu puține excepțiuni toți membrii societății, iar din comuna Zadány a participat ca oaspe președintele societății economice de acolo domnul preot *Nicolae Vulpe*.

Reuniunea de agricultură din comitatul Timiș a fost reprezentată prin referentul ei, prin domnul *Nicolae Iancu*.

Domnul președinte *Nicolae Micluția* deschide cu cuvinte bine alese adunarea și salutând atât pe delegatul Reuniunii centrale cât și pe membrii societății, arată pe scurt favorurile, de cari societatea a avut parte în decursul anului curent prin ajutorul Reuniunii de agricultură din comitatul Timiș. Încredințează apoi pe secretarul societății comunale pe domnul notar cercual *Bela Oberst* cu luarea protocolului și denumește doi membrii pentru autentificarea lui.

La ordinea zilei este: *stabilirea programului de activitate al societății pe anul 1906*.

Să cetește programul de activitate compus de cătră »Reuniunea de agri-

unchiul ei, Fra Sebasteano, un călugăr capușin, prin Monte Albano până la Anzio. Mergea la neamuri, ea călare pe catâr, ear el pe jos. Acolo la Anzano a văzut marea, cu câtă însuflețire nu'mi povesti ea despre mare, despre albastra și nemărginita mare dela Anzio! Și câte flamuri, petreceri și cântări nu se află la Anzio, un adevărat cub de rail? Eram răpit de povestirea și frumșețea ei. În lumina lămpii îl zării pe Giacomo venind cu vinul. Vacano ni tură vin prin păhare. Minunat vin, e vinul de Genzano! Cum ni s'au deschis inimila la toți! Signora Giulia se îndrepta cătră bărbatu său și zise: „Cât de bine seamănă signorino cu Girolamo! (numai mie îmi ziceau signorino, de ce, nu știu), ce zici Vacano, așa-i că e adevărat?“ Vacano nu zisă nimic, ci ofta. „Da, mamă, mai ales la ochi, curat ochii lui Girolamo, și gura, chiar și rāsul, și se pare că aduce lumină'n casă când rāde, zise Giovannina sorbindu-mă cu ochii“ Eu parcă căpătam aripi și mă înălțam încetisor spre cer. Căpitanul Pavel cuteza să întrebe: „Unde-i Girolamo, acuma? trăește el?“ — „A murit în lupta dela Mortara, când cu Radețchi!, fu răspunsul scurt și abea șoptit.

„Să bem signori vin, căci vinul de Gen-

cultură din comitatul Timiș» pentru societățile economice comunale, iar domnul referent *Iancu* arată mai pe larg modul executării a acestui program care este compus cu deosebită considerare la împrejurările economice din comună, și a cărui executare poate aduce numai fructe bune pentru progresul societății. Arată cu deosebire marea însemnatate, ce o are pentru economul bănățean schimbarea sistemului monoton a cultivei grâului și cucuruzului (porumbului), prin care pământul, detragându-se nutremântul corespunzător în aceasta direcțiune, devine din an în an tot mai neproductiv și periclitează viitorul economului. Recomandă cu căldură îmbrățișarea cultivei plantelor industriale și a nutrețului, precum și atențiunea mai mare la creșterea animalelor și la alegerea de rase (soiu) corespunzătoare.

După explicarea programului de activitate adunarea ia următoarele hotărâri:

1. Societatea va ruga Reuniunea centrală ca să aranjeze *prelegeri economice* în decursul iernei prin referentul ei.

2. Societatea va procura cu intervențiunea Reuniunii centrale din Timișoara *vaci de soiu Bonyhad-Simmenthal* pe lângă condițiunile favorabile esoperate de Reuniunea centrală pentru membrii societăților economice.

3. Presidiul societății va raporta Reuniunii centrale din Timișoara cel puțin la finea fiește-cărei luni despre numărul *lucrătorilor* din comună, cari stau fără lucru.

4. Societatea va procura prin ajutorul reuniunii centrale soiu nobil de galițe cu preț redus, respective va

schimba galițele de soiu ordinar cu galițe de soiu nobil prin intervențiunea Reuniunii.

5. Societatea să va îngriji, ca membrii ei să poată căpăta dela Reuniunea centrală din Timișoara țărițe, viță de vie, pomi tineri și alte lucruri trebuincioase pentru economie cu preț moderat.

6. Societatea își va procura cărți și va abona foi economice.

În sfârșit domnul președinte *Nicolae Micluția* indeamnă cu cuvinte părintești membrii societății, ca în bună înțelegere spre binele lor propriu să lucreze împreună și să sprijinească și presiul în activitatea sa. Recunoaște, că reuniunea centrală din Timișoara să muncește a da mână de ajutor economilor și pentru aceasta și economii sunt datori a recunoaște bunavoința Reuniunii și a lucra bine organizați și în bună înțelegere pentru binele lor propriu. Domnul președinte mulțumește domnului referent *Iancu* pentru silința ce și-a dat în favorul societății din Csernegyhaza, rugându-l ca și în viitor să lucreze pentru spriginirea societății.

Domnul referent *Iancu* mulțumește domnului președinte accentuând, că progresul unei societăți depinde în prima linie dela conducerea bună, iar dacă societatea din Csernegyhaza a făcut progrese, acestea sunt în prima linie meritele președintelui ei.

Promite că va interveni și în viitor pentru tot spriginul și indeamnă pe membrii societății a lucra pe calea aceasta înainte și este convins că activitatea societății va fi încoronată cu succese frumoase Adunarea abea târziu seara sa terminat.

zino alungă gojue și-ți înveselește inimă" zise Vacano, umplând paharele pe rând. —

„Eil signorino, poate sameni cu Girolamo și poate esti frumos, inșă nu ești ca dânsul! Sa-l fi văzut pe el mai ales la joc înainte osteriei, cum juca de frumos, de venia lumea din împrejurime să se uite la el! Beți signori vin, ce vă uitați la mine? Ce-am rămas eu? Un biet moșneag bătrân, fără sprigină la bătrânețel! Giovannina adăți mandolina și ne căută ceva! Să vedeți signori cum cântă de frumos Giovannina!“

Fata aduse mandolina, să pusă pe un scaun și stărnă câteva acoarde neștiind ce să nceap.

— „Cântă-ne ceva din gură și acompaniazate pe mandolină!“ Ea pieca capul puțin pe umăr, să uita așa în deșert, ca și cum și-ar aminti ceva, apoi își pironi ochii ei de foc într'at mei și începu să întoneze un cântec vechi italian:

„Non son rose senza spine“*)

O metode moale ceți rîpește mințile și cuvinte durazețe, pline de patimă. Toți încremeniții cu paharele în mână: era vorba

*) Nu sunt rose, fără de spini.

de bucuriile lumesti care trebuie să aibă odată capăt; de iubire nevinovată, fermecătoare, după care vine uitarea, ce s'asterne ca o pulbere peste toate, și ne gândim la noi cum am fost zmulși din mijlocul fraților și surorilor, din mijlocul tuturor celor ce ni-s dragi, și am plecat în război să ne putrezască trupurile în țări străine, departe de căminul părintesc. Și la urma fie cărei stufe să repește refrenul:

„Non son roze senza spine“,
asia șoptit ca în suspine. Pîntre frunze pătrunde luna liniștită, măiestroasă. Încă câteva sdrăngăniri ușoare, apoi tăcere. Am ciocnit cu toți paharele într'un sunet scurt, ascuțit și le am deșartat dintr'odată, căci inimile tuturor erau îndurerate.

Capitanul Pavel să sculă în picioare și ținu următorul toast: »Cămerazilor! Simțesc parcă, că n'am să mă întorc acasă, dar voi să-mi salutați iubita din parte-mi, voi știți care. Și...și... așa-i viața: non son roze senza spine. Să vă trăiască iubitele voastre, puilor!« Tutoara li se umeziră ochii, numai capitanul Pavel să uita în deșert și părea că nu gândeste la nimic. Signor Vacano voia să ne înviozeze și ne pofți frumos să cântăm și

Daruri de Crăciun pentru săracii voștri. Le apelul nostru pentru daruri, ce să se împartă la sărbătorile Crăciunului între săracii noștri, au binevoit a dărui I. P. S. domn Ioan Mațianu, arhiepiscop și metropolit, totodată pătron al Reuniunii, 20 cor., Dr. Lazar Popovici, medic în Viena, 10 cor., Dr. Atanasie Marienescu, membru al academiei române, 4 cor., o matroană cu durere pentru săraci 35-56, dșoara Elena Petracu, directoara internatului Asociațiunii, în loc de cunună pe cociugul mult regretatului Ignariu cav. de Iaconici, colonel. 10 cor., dna Minerva Dr. Brote, înțiu vecinica odihnă a soțului său Dr. Aurel Brote, fost director al băncii »Transilvania«, 5 cor., N. N. 10 cor., Dr. O. R. și E. R. 4 cor., familia Boiu 10 c., Petru Dragits, prim-pretor (Săliște) 5 cor., Arseniu Bunea, protop. onor. 2 cor.; Ioan I. Lăpădatu, secretar II. al »Asociațiunii«, 1 c., Susana Frigator, 2 cor. Tuturor acestor mariminoși contributori le exprimăm sincerele mulțămite ale Reuniunii noastre.

Sibiu, 17 Decembrie 1905.

Pentru comitetul »Reuniunii sodalilor români din Sibiu«.

Vic. Tordășianu
president.

Ștefan Ducă
notariu.

Știri economice.

Societatea economică națională maghiară din Budapesta a ținut Vinerea trecută o ședință sub presiul consilierului Iuliu Kaucz, în ședința aceasta a ținut profesorul dela preparandia pedagogiei din Cluj Andrei Barabaș, prelegere despre starea proprietății popoarelor cari locuiesc în Transilvania. Reproducem după o foaie

noi ceva, doar ni-a trece supărarea. Ca pînă minună să îndreptară privirile tuturor spre căpitanul Pavel. — »Ce vrei, puilor, să Vă cânt eu ceva? Bine, numai să mă acompanieze Giovannina cu mandolina.« Și el cânta cu o voce puternică de tenor, cântecul:

Mai bădiță din Ardeal

Unde crește grăul rar

Și iarba numai podbal...

Când fini, un ropot de aplauze făcu să resune cerdacul. Atunci să scula un cadet tinăr și subțire de părea tras prin inel; pîul și-l purta pieptanat cu cărare, și pieța feței era așa de albă ca ghiocul. Abia putea ține paharul în mână de emoțiune și zise cu voce tremurătoare, copilăriască măică: »Să trăiască Ardealul!« Ne-au podidit lacrimile, care curgeau din belșug pe obrazi la vale. Chiar și mustețele căpitanului Pavel străluciau de lacrimi. Pă ușa își grămădeau soldații capurile și priveau în lăuntru cu ochii roșii de plans. »Ce-i mă, cu voi?« îi întreb eu. — »Pai da domnule locotenent, am vrut să ascultăm și noi cântecul,« respunsera ei ducându-și mîna la chipiuri. — »Ei, dar cu ochii, ce, de's așa de roșii?« — »Poate de colb, domnule, căci era azi prăpădenie, așa sufla vîntul...«

(Va urma)

din capitală mersul ideilor acestei conferențe, pentru ca să știe și cetitorii noștri când încep compatrioții noștri maghiari să ne dea atențiune.

Prof. Bărbăș a zis, că demonstrațiunile lărmuitoare ale Românilor contra Maghiarilor au încetat în timpul din urmă, însă așa au pus-o la cale politicienii români, pentru-ca în acelaș timp să poată promova nebăgați în seamă organizațiunea lor economică și socială. Proprietatea Românilor crește în Transilvania din zi în zi și mai ales clasa de mijloc să înmulțește grozav. Starea Maghiarilor icuți printre Români este de tot desperată, cu un cuvânt raportul ni să înfățișează astfel, că Români în cei din urmă zece ani au înaintat pe terenul economic mai mult decât Maghiarii întrun jumătate de veac.

Dacă ar fi aceste spuse ale profesorului Barabaș adevăruri documentate, atunci numai bucura neam putea. Inșă tare ne temem că este numai o viziune dezvoltată în formă de prelegere publică, fără ca să se bazeze pe date positive.

NOUȚĂȚI

Cătră cetitori. Trimitem ca su- pliment la numărul foaiei noastre de azi câte un număr de probă din »Târgul de imobiliile«, ce apare aici în Orăștie și să tipărește în tipografia noastră »Minerva«. Aceasta foită redactată în trei limbi, de cătră zelosul nostru concetățean Carl Gross, comptabil la banca germână de anticipațiuni din Orăștie; apare de două ori pe fiecare lună, costă pe un an 2 coroane. Ea, face bune servii tuturor celor ce vând și cum- pără, moșii și realități; mijlocind în s- nirea reclamată în afacerile acestea de schimb. Ține publicul în curent cu tot felul de știri pe terenul acesta. Cei ce doresc a o avea să se adreseze la administrațiunea și proprietarul ei în Orăștie.

Majestatea Sa împăratul Fran- cisc Iosif a dat, cum vestesc zărele din Viena 12.000 coroane în scopul să se cum- pere lemne de foc pentru săracii din capi- tala Sa.

Incoronarea regelui Norvegiei. Se anunță din Christania, capitala Norvegiei, că guvernul a stabilit ca zi a încoronării regelui Haikon VII. ziua de 24 Iunie 1906.

In Dumineca de 24 și 31 De- cembrie adică ca înainte de Crăciunul și de anul nou unguresc, ministrul reg. ung. a dat voie ca boltele să stea deschise până la 4 după amiază. În bar- bierii se poate lucra în aceste Lumi- neci ziua întregă.

Patriarhul Sârbilor Branco- vici a serbat în 19. I. c. la Carlovitz aniversarea a 50-a de când funcționează ca preot. Cu ocaziunea acestei mari serbări a bisericei sârbești, Brancovici a căpătat dela sinod dreptul să poarte camilavea albă cu voal alb și cu cru- cea de diamante, iar dela Maj. Sa a căpătat crucea cea mare a ordului Leo- poldin cu lanț de aur, pe lângă un autograf regal ținut în terminii cei mai binevoitori.

Dieta țării, care fusese amănată din 10 Oct. până acum la sfântul Ni- colae în 19 Dec., a fost din nou amă- nată de regele nostru până la 1 Mar- tie anul viitor.

Școală de fier pentru ofițeri. O noutate interesantă este știrea venită din Londra, care ne povestește că la armata en- geză în lagărul permanent din Aldershot s'a introdus o școală de fier pentru ofițeri. Aici trebuie să vie pe rând toți ofițerii și să în- vețe arta bucătăriei. Măsura aceasta are sco- pul ca ofițerul pe deoparte să poată mai bine supraveghea prepararea bucatelor desti- nate pentru soldați, de altă parte este practică și pentru acel caz, când în timp de războiu ajungând într'un quartir unde nu poate căpăta nimic de mâncare se fie în stare să-și pregătească însuși bucatelile de lipsă. — Sa naște înă întrebarea că ce vor zice sofiile ofițerilor când vor afla că bărbaii lor sunt pricepuți de aci înainte și în a ta asta. Poate că una sau alta dintre femei de aici înainte își va pune soful să fiarbă, când servitoarea e în gievă.

Beția ruinează averea, știința și reputațiunea. Iosif Potsun, inventatorul bi- cicletelor, odinioară mare posesor de fabrică, amestecându-se în rescoalele și grevele din Chicago, a fost arestat; a rămas fără bani și fără de pretini, din care cauza se dete la ticăloșie și beție. Incepu a bea vinars, care'l și aduse la ruină. Ajungând pe drumuri, re- parând ici colea câte un bițicu. Pecând re- para bițicleta cu 2 roate a Diu X. exprimă și oftă: Nu de mult am fost eu mare po- sesor de fabrică și dispuneam peste 1200 de oameni. Cea dintău roată de bițicleta (roata înaltă) am inventat-o (născăcit-o) eu. Din Gomuly și Jessery; și alte multe mii de co- mercianți, ce au vândut bițiclete din fabrica mea au devenit milionari și au făcut averi de zeci de mii. Bițicleta cu 2 roate este tot invențiunea mea, ba am vândut multe din cele invențiuni d'ale mele cu patente cu tot, multe pe mii de mărci; însă multe la beție le dam mai de geaba, amag t de un ciocan de vinars. Așa-i beția, produce mizerie și ticăloșie.

33 milioane dare erarială mai puțin în un pătrar de an. După conspectele publicate de cassa statului pentru al III-lea pătrar al anului 1905 a fost prevazute între intrate 61.667,802 Cor. însă au încurs venite brute numai 26.165,373 astfel bilanțul acestui

pătrat dă cu 35.502,429 rezultat mai nefavo- rabil ca acelaș pătrar al anului 1904. Această diferență provine din cauza anului secetos trecut, și din cauza neîncasării dărilor pe baza de ex-lex.

Perderile armatei rusești în răz- botul purtat contra Japoniei. Gazeta rusească, »Novoje Wierneya« publică datele perderilor suferite de Ruși în războiul cu Japonezii. După această, Rușii au pierdut 180,650 de oameni, dintre cari 646 ofițeri și 18,730 de soldați au murit în luptă; 194 ofițeri și 2983 soldați au murit în urma răn-ilor grele; 3689 ofițeri și 115,559 soldați au fost răniți și la 417 ofițeri și 38.635 soldați li s'a pierdut urma. Intre acestia însă nu sunt socotiți cei cari au căzut la Port-Artur, pe insula Sahalin și în luptele pe mare, perderi cari încă se urcă la 60—70 de mii. Socotind laolaltă pe cei morți, răniți și făcuți prizonieri, Ruși au pierdut la 250 de mii de oameni în acest război.

Cine vrea să aibă peste tot anul o carte bună și folositoare în casă, să gră- bească a cumpăra *Calendarul »Poporul Ro- mână«* pe anul 1906, care conține pe 204 pa- gine 74 articli și 80 icoane foarte frumoase și bine reușite, între altele conține *Extras din legea comunală* Cap. I—X. ce trebuie să știe fie-care sătean cu carte. *Dici grăbiți și cum- părări!* Prețul numai 40 fileri și 10 fieri pen- tru postă. Dela 15 exemplare în sus 15% rabat și posta plătită. Comercianților 25%. Se poate comanda dela tipografia »Poporul Român« Budapesta, VII, Amazon utca 6—8,

Cutremur de pământ în Zagreb. Luni noaptea în Zagreb s'a simțit un cutre- mur vehement undulator, care a durat ca la 20 Secunde. După miezul nopții curemurul s'a repetit. Nu s'a întâmplat cu această oca- ziune nici o nenorocire.

Copilă mîncată de porci. Copila de 6 ani a unui țaran dintr'o comună româ- nească din România în lipsa părinților săi dd acasă, a fost atacată de un porc, care i-a zdrobit bărbia, ochiul și urechea din stînga. Când părinții au sosit acasă, copila era un cadavru mutilat și ee nerecunoscut.

Convocare. Pe baza conclusului comi- tetului central din 18 Decembrie 1905. și în conformitate cu §-ul 20 din statute, să con- voacă a XVII-a aeunare generală ordinară a »Reuniunii române de agricultură din comi- tasul Sibului« în Săliște, pe duminică în 31 Decembrie st. n. a. c., la 11 ore a. m.

Program:

1. Prezentarea raportului general al comi- tetului central, al rațiocinilor pe anul 1904 și proiectul de budget pe 1906.
2. Alegerea unui membru în comitetul central.
3. Propuneri eventuale din partea mem- brilor.
4. Doauă discursuri de interes general.
5. Autenticarea protocolului ședinței.

Sibiu, 18 Decembrie n. 1905.
Pantaleon Lucața, Vic. **Tordășianu,**
prezident. secretar.

La fondul de 20 bani al »Reuniunii sodalilor români din Sibiu» pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare s'au mai făcut următoarele dăruiri: Vasile Stan, prof. semin și Anița Vidrighin, în loc de anunțuri de căsătorie cor. 15.—; George Filip, directorul »Minervei» (Busurești) 11,40; Iuliu Caumart 1.52 cor.; oaspeții dela nunta măiestrului rotar Alexandru Damian cu d-șoara Ana Chelemenciu, prin Ioan Pop, sodal lăcătuș, 3 cor.; Irimie Răduț, notar din Răcovița, din prilejul alegerii sale de notar în Avrig 4 cor.; Dr. Nicolae Bălan, prof. semin. 40 fil.; Miron Tătoiu, primar și soția sa Safta (Bran) 2 cor.; D. Iuliu Moisil, directorul școlii de ceramică (Târgu-Jiu) 1 cor.; dna Iosefina Diaconovich 40 bani; Văsilie Fergete, paroch (Dâncu) 40 bani; Dr. Atanasiu Marienescu, membru al acadmiei române 1 cor.; George Babeș, paroch (Sohodol) pentru sine, soția-sa Maria n. Plotogea și fiul lor Eugen, stud. în Brașov 1.20 cor.; Ilariu Plotogea, inv. (Tâlmăcel) 20 bani; Ioan Banciu, paroch (Viștea-sup. 2 cor.; Ioan Slaghi, paroch (Id cel) din prilegiul botezului fiului său Ioan Aurel 5 cor. și Victor Tordășianu 10 bani.

Crucea dublă electro-magnetică R. B. Nr. 86967 o recomandă dl Müller tuturor acelor, cari sufer de Gicht, reumă, astmă, insomnie, durere de urechi, nevragie, migrenă, bătaie de inimă, dureri de cap, dureri de dinți, impotență, mâni și picioare reci, epilepsie, ud, oboseală, amețeli, auz rău, tremurici, influență, gălbinare, sgârșiri în stomac, lipsă de apetit, închias, încuiare, zgârșiri. D-lui Müller în Budapesta 5 Strada Vadász 42/G. i-se scrie: D-le Müller! Prin crucea D-Voastră dublă electro-magnetică R. B. Nr. 86967 m'am vindecat de dureri. Te rog să-mi mai trimiți 5 cruci cu 6 cor., 1 cu 4 cor. Cu salutări patriotice Francisc Vlassak la Linden street 621 5. Souc Betlehem, America de Nord.

Mulțămită publică.

Cu ocaziunea seratei festive, aranjată de corpul nostru învățătoresc în presara sfântului Andrei, au binevoit a contribui benevol următorii:

Dl Dr. Aurel Vlad, deputat dietal, dir. etc. 10 cor. Domnii Vasile Domșa, protopop, Elie Popovici, preot, Dr. Aurel Oprea, Dr. Romul Boca, Dr. Cornel David, d-na Hortensia Mihai, Ioan Rob, com., și G. R. Bras-say câte 2 cor. Domnii Ioan Moța, preot, d-șoara Maria Racolța, Nicolae Branga, contabil, Dumitru Rob, Nic. Dubleșiu, G. Oprean, Petru Puican, I. Boca, I. M., Mariți Socol și Ana Gelmărean câte 1 cor. Domnii Cornel Pop, Nicodim Brudar, I. Gelmărean și d-șra Irma Forray câte 60 fil. Dl Seb. Bornemisa 50 fil. Ana Trif, Sof. Botinaț, Lina Tănase, Mina Ad. Pârvan, Maria Mișailă, Elena B. V. Romosan și Adam Adonuț câte 40 fil. D-nii Ioan A. Domșa, Floarea Cherecheș, Sofia Haneșiu, G. Florea și Serafim Trif câte

30 fileri. Floarea Herța, Paladia Herța, Iosif Totoiu, Sofia Nihu, I. Cherecheș, An. Buduran, Domnica Popescu, Maria Belea, Ana Rus, Floarea Rus, Domnica Barcian, Floarea N. Turdăsan, N. Vest, Ilisie Muntean, Parasciava Turbacian și Maria Șelar câte 20 fileri. Maria Oancea, Lina Rus, Nic. Vlad, Ioana Drăgici și Ana Căstăian câte 10 fileri. În total 48 de coroane și 30 de fieri. Din acestea detragându-se spesele de 4 cor., rămâne pentru bibliotecă un profit de 44 cor. și 30 fileri.

Primească deci Preastimații și Preaștimatele și pe această cale cele mai ferbinți mulțumiri.

Orăștie, 16 Decembrie 1905.

Constantin Baicu,
inv.-dir.

Tergurile din Ungaria, Transilvania și Banat.

Dela 11— 17 Decembrie v. 1905.

Dum	11 Zarand.		
Luni	— — — —		
Marti	— — — —		
Merc.	— — — —		
Joi	15 Aita mare.		
Viner	— — — —		
Sâmb	17 Geoagiul de jos.		

Dum. a 27-a după Rusaliu, ev. 11 dela Luca. gl. 2. v. 6

Dum	11 C. Daniil stâlp.	24 Adam și Eva
Luni	12 † P. Spiridon	25 (†) Nașt D-lui
Marti	13 † M. E. și soții	26 (†) Ștefan
Merc.	14 M. Tirs	27 Ioan Ev.
Joi	15 M. Euleterie	28 Pruncii nev.
Vineri	16 Pr. Ageu	29 Toma ep.
Sâmb	17 Pr. Daniil	30 David

Redactor resp. ADRIAN CRISTEA

Tipografia „MINERVA” în Orăștie,

Fondată în anul 1888.

Tipografia „MINERVA”

e provăzută cu cele mai bune mijloace tehnice și fiind bine asortată cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne, e pusă în pozițiune de a putea executa ori-ce comande prompt, cu cea mai mare acurateță și cu prețuri ieftine. Totodată să îngrijește ca acelea să fie estetic lucrate, după cele mai nouă modele.

Până de prezent să bucură de spriginul celor mai îndepărtate orașe. Dovadă aceasta despre promptitudinea și acuratețea cu care efectuește ori-ce lucrare.

Ca prima tipografie românească în acest mare comitat, să roagă de binevoitorul sprigin al institutelor românești și al privaților.

Tot aci să tipărește:
„BUNUL ECONOM”
revistă ptu agricultură
industrie și comerț.

Comandele
din afară să
efectuesc repede!

Nu există

Săminte agricole și de grădină mai bune și mai recomandabile

ca acelea, care le expediază de 28 ani

MAUTHNER ÖDÖN Furnisorul Curții Regale în BUDA-PESTA.

Cancelaria și depozitele: Str. Bottenbiller 33. Localul de vânzare: Str. Andrássy 23.

Catalogul ilustrat. de 226 pagini, se trimite la cerere gratuit și franco.

Conținutul medicamentelor de mai jos sunt folosite de cei mai renumiți profesori și medici și sunt recunoscute de cele mai bune.

Demeter solut. kalisulfogujacol,

contra tusei, răgușelii, durerii de piept, ofticiei, tusei măgărești, catarrhului, astmei, greutății de respirat, lungoaerei și tusei săci.

Vindecă sigur și repede.

Prețul 2 coroane.

Caspic unsoare. Contra durerii de oase, de oase, podagrei, reumatismului, recelilor, durerilor de cap, dinți și nervi, precum și scintiturilor. Cele mai bătrâne boale le vindecă. *Prețul 2 cor.*

Centarin. Contra morburilor de stomach, precum lipsa de apetit, mistuirea rea, catharul, și aprindere de stomach, greața și vomarea, sgârciurile cele mai grele. Leac sigur. Folosește și la curățirea sângelui. *Prețul 2 coroane.*

Caljodsarsaparil. Mijloc excelent pentru curățirea sângelui la sifilis, morburile tineretelor. *1 sticlă 2 cor.*

Laxbonbos. Inchiderea scaunului e cauza diferitelor morburii, precum palpitarea, amețeli, dureri de cap și altele. Deci cine suferă de închiderea scaunului numai decât să comandeze *Laxbonbos*, zaharele purgative, plăcute și dulci la luat. *Prețul 80 fileri.* 2—

CORNEL DEMTER,

apotecar în **Orăștie** — Szászváros,
apoteca VLAD (îngă collegium).

Un băiat din familie bună, în etate de 14 ani, care știe ceti și scrie și ungurește, să imbie ca învățacel la vre-un măestru pantofar din Orăștie. Adresa la administr. foaiei.

Cumpărați cel mai frumos, practic și bogat calendar românesc

CALENDARUL „POPORULUI” ROMÂN” pe anul 1906.

Să extinde pe 204 pagini cu un cuprins foarte variat. Peste 60 articolași interesanți și instructivi.

Calendarul este împodobit cu
OPTZECI DE CHIPURI dintre cari amintim

1. Deputații naționaliști	8. Moș Herlea
2. George P. de Băsești	9. Badea Cârțan
3. Sterca Șuluțiu	10. Toți regi din Europa
4. Profesorul D. Comșa	11. Iuțății la cursul lui Vidu
5. D-șoara M. Cozma.	12. Redacția „Pop. Rom.”
6. Catedrala din Sibiu	13. Minunățiile lumii
7. Casa națională	

EXTRAS DIN LEGEA COMUNALĂ

Cine nu cumpără acest calendar atât de frumos, atât de bogat și atât de plin cu povețe și învățături, să lipsește de cea mai folositoare
----- carte de casă. -----

Dela 15 exemplare în sus se dă 15%
rabat și plățirea postei. Comercianților
----- 25 percente. -----

Import de cafea și Tea etc.

Domnul **Romul Pascu**, comerciant în Fiume, posedă mare depozit de coloniale și fructe sudice (portocale, lămâi, mandaline). Efectuește prompt și culant tot felul de mărfuri de băcănie în pachete postale de 5 kilograme

Asemenea exoperează comande de cumpărări și vânzări de produse, precum: cucuruz, grâu, mazere, linte în cantități mai mici și cu vagonul.

Informațiuni și preț-curent la cerere să trimită gratuit, alăturând o marcă de 10 fil.

Să încurajem serios pe
neguțătorii noștri români

ALTOI

de viață de vie ireproșabili

precum și capeți (surcei) și rădăcini de viață de vie europeană și americană.

să poate căpăta numai la

Prima școală transilvană de viață de vie
din **Mediaș (Medgyes)**

a lui

Mihail Ambrosi,

proprietar de vii și presidiul comisiei de vierit al societății agricole săsești din Transilvania.

Tusea!

Cine nu vrea s'o ia în seamă păcătuiește
contra sănătății proprii!

Caramellele lui Kaiser

cu marca de scutire „3 brazi”,
sunt încercate și recomandate de toate
autoritățile medicale ca mijloc contra
tusei, răgușelii, catarrhului, fleg-
mei și a catarrhului cronic de
grumazi.

4512 atestate dovedesc că împlinesc
ceea ce promit.
Pachetul de 20 și 40 bani să căpăta la
farmacia
JÓSEF GRAFFIUS în Orăștie.

9— 34

Casse de fer și oțel sigure contra focului și spargerii

pentru păstrat bani,
registre și documente în toate
mărimile și formele.

Soliditate garantată.

Prețuri eftine.

A se adresa la: Prima fabrică
transilvană privilegiat ces. și
casse de fer și oțel

a lui

R. ÖSZY

Sibiu — Nagyszeben

Strada Dumbrăvii Nr. 3. Strada Bruckenthal Nr. 5.

Preț curent ilustrat se trimite la cerere gratis și franco

Sobe noi!

Cuptoare de fert cu aparat de regulare!

Sobe și cuptoare.

Le expediază din depositul din Sibiu. — Din atelier franco la fiecare stațiune. La cerere se trimit pre-curenturi

Deposit bogat în tase, în sîrme și în place de sobă în instrumente de camin și în păstrător de instrumente de camin, pietre de sobă.

Cărbuni de peatră și Coaks 50 chilograme se aduc acasă în Sibiu.

Carol F. Jickeli
Sibiu.

„D A C I A“

institut de credit și economii, societate pe acții.

Reședința societății: **Orăștie** (Szászváros, Broos).

Birourile societății se află în casele proprii:
(Strada Berăriei nr. 12).

Capital social 100.000 cor.

Operațiunile societății sunt:

A) primește depuneri spre fructificare.

a) depuneri fără anunț până la 100 cor. 5½%.

b) depuneri mai însemnate cu anunț de un an cu 6%.

c) depuneri făcute de biserici, școale, corporațiuni culturale ori cu scop de binefacere cu 6%.

Contribuția erarială pentru sumele depuse se plătește prin institut.

Regulamentul special pentru depuneri se cuprinde în libelul de dăduri.

Depuneri, ridicări și anunțări se pot face și prin postă și se rezolvă fără întârziere.

B) Acoardă credite personale pe lângă cambii.

C) Acoardă împrumuturi pe efecte.

D) Acoardă împrumuturi pe lângă siguranță ipotecară.

E) Institue ramul de amanetare pe aurituri, argintării, pe lângă dispozițiile legale existente, procurându-și concesiunea forului competent.

F) Cumpără și vinde efecte publice, pe cari în cas de lipsă le poate lombarda.

G) Cumpără și vinde realități.

H) Cumpără și vinde ori-ce lucruri mobile.

I) Tot felul de întreprinderi comerciale și economice, în societate cu alții ori singură.

K) Finanțează patente.

L) Arîndează și exarîndează realități și alte drepturi și întreprinderi de tot soiul.

—44— **Direcțiunea.**

Cruce sau stea dublă electro-magnetică.

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta. Nu e mijloc secret
vindecă și înviează pe lângă garanție
Deosebită atențiune e a se da împreju-
rării, că acest aparat vindecă boale vechi
de ani.

(190) de 20

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sîngelui, anemie, amețeli, fiituri de ureche, bătăie de inimă, sgârciuri de inimă, asma, auzul greu, sgârciuri de stomac, lipsa poftei de mîncare, răceală la mîni și la picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influența insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sîngelui și multor altor boale cîrora tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. În cancelaria mea se apîr ostate încurse din toate părțile țării, cari pretuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste ates ale. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca rîsu și rîmie banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proia aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta” deoare-ce „Ciasu-Volta” atît în Germania cît și în Austro-Ungaria a fost oficios oprît fiind nefolositor, pe cînd aparatul meu e în genere cunoscut, aprafiat și cercetat. Deja efinătatea crucei mele electro magnetice o recomandă îndeoseb.

Prețul aparatului mare e 6 cor. | **Prețul aparatului mic e 4 cor.**
folosibil la morburii cari nu sunt | folosibil la copii și femei de
mai vechi de 15 ani. | constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vînzare pentru țeară și streinătate e:
MÜLLER ALBERT, Budapesta, F. strada Vadász 42G. colțul
strada Kálmán.

THE MUTUAL

Societate pentru asigurări de viață în New-York.

Averea institutului la 31 Decemvrie 1904 a fost

2.284.862.000 franci.

Contractele dela „The Mutual” sunt neatacabile după doi ani dela datul subscrierii. După un an de valabilitate se plătește suma asigurată și în cas când moartea a provenit din sinucidere sau duel. Contractele dela Mutual sunt libere de ori-ce restricțiuni atît cu privire la locuință și călătorii cît și cu privire la împlinirea datorinței militare în cas de rășbel pe uscat și pe apă. Afară de aceasta acei indivizi cari sunt în armata comună ces. și reg., la marină, precum și rezerviști dela armata teritorială (honvéd) și glotașii în cas de mobilizare și rășbel sunt asigurați cu valoarea deplină a sumei asigurate din contract fără cea mai mică detragere și fără de a se plăti pentru acest favor vre-o taxă deosebită.

Agentura principală în Ungaria:
Budapesta, VI., Andrassy-ut 20.

Totfelul de îndrumări și deslușiri se dau cu plăcere și la administrația acestei foi. 25-52